

RESTAURAREA UNEI CASETE DE BIJUTERII CU DOUĂ NIVELE

Radu TUNARU

Caseta face parte din colecția familiei Mocioni și provine de la castelul BULCI, județul Arad. Este o casetă italiană cu două nivele: unul în formă dreptunghiulară, iar celălalt este format din două casete pătrate care se deschid spre exterior. Ea a fost confecționată la sfârșitul secolului al XIX-lea, începutul secolului XX.

(Catalog - poziția 76; Planșele LXXIII și LXXIV).

Familia Mocioni este o veche familie de macedo-români, care a avut reprezentanți în Parlamentul de la Budapesta. Membrii acestei familii au susținut material formarea intelectualității din zona Ardealului. Ei au fost susținători ai vieții culturale și politice. Mai târziu această intelectualitate, formată și cu ajutorul material al celor din familia Mocioni, s-a alăturat marilor oameni politici Vasile Goldiș, Ioan Suci, ș.a., realizând Marea Unire de la 1918. Membrii acestei familii erau mari deținători de averi și proprietari de pământuri. Unul dintre membrii familiei, Antoniu Mocioni, mare maestru de vânatoare al Curții Regale, a făcut cadou regelui Carol al II-lea castelul de la Săvârșin (județul Arad). Ultimul membru al familiei a fost baronul Sîrcea (care a fost înfiat), de la care au fost confiscate toate averile familiei Mocioni. Cele mai importante dintre aceste averi au fost castelul de la Bulci și cel de la Căpîlnaș, ambele în județul Arad, împreună cu toate obiectele de valoare din ele: cărți, tablouri, porțelanuri, mobilier și alte obiecte de artă.

Au rămas de la el peste 800 de obiecte de artă, printre care și această casetă pentru bijuterii ajunsă în Muzeul Arădean în anul 1953.

Caseta a fost expusă pentru prima dată publicului în cadrul expoziției “Natură și Artă” în decembrie 1994, înainte de a fi restaurată, iar în februarie 1996 pentru a doua oară, în a doua parte a acestei expoziții, prilej cu care caseta a fost restaurată.

Caseta are intarsie cu lemn de trandafir, alamă și alamă argintată.

Decorația intarsiei are motive vegetale; se sprijină pe patru picioare strunjite din lemn și este căptușită în interior cu catifea albastră.

Are următoarele dimensiuni: 35 cm x 14 cm x 14,5 cm.

Capacul casetei are o închizătoare rabatabilă ce se strecoară printre cele două casete pătrate ale nivelului doi.

Problema principală a restaurării acestei casete a constituit-o lipsa unor fragmente de alamă și oxidarea celorlalte elemente din alamă și alamă argintată.

Întraga casetă era acoperită cu un strat de murdărie ancrasată. Alama argintată părea, la prima vedere, a fi o esență de furnir, dar, după încercări de curățire, s-a constatat că este vorba despre metal. Fragmentele de furnir erau desprinse sau lipseau. Trei din cele patru

picioare erau descleiate.

S-a făcut o curățire generală cu alcool metilic, fiind necesară apoi demontarea casetei din stânga, a nivelului doi, pentru a putea fi înțeleiată ornamentația din alamă în cadrul intarsiei. Înțeleierea s-a făcut cu clei animal, fiind apoi presată în tejghea, cu tampoane din pâslă și cârpe.

Părțile metalice din alamă și alamă argintată au fost curățate cu Complexon (soluție 4%), și cu lână de oțel.

Caseta din stânga a nivelului doi a fost remontată urmând apoi a se trece la integrarea cromatică.

Pe marginile casetei și pe canturile acesteia, acolo unde era uzată, s-a dat cu negroz, iar în porțiunile unde lipseau elemente din alamă s-a folosit un strat de bronz diluat în shellac. Integrarea s-a efectuat pentru aspectul estetic al casetei.

S-au folosit numai substanțe reversibile. În cazul în care se vor putea realiza fragmentele din ornamentul de alamă, stratul de bronz va fi înlăturat cu alcool metilic și se vor înțeleia acele fragmente din alamă.

Fiind vorba despre un obiect din lemn, restaurarea a fost dificilă datorită metalului existent în componența intarsiei. Obiectul nu putea fi restaurat în cadrul Laboratorului de restaurare metal.